

**ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTOS KAUPUNGINOSIIN 1 JA 6, POHJOIS-
TULLI JA UUSIKAUPUNKI, UUDENKAUPUNGIN POHJOISOSAN PELTOALUEET JA
PANIMONMÄEN ALUE**

LIITE 6

Kaavaluonnos nähtävillä 16.2.2024–18.3.2024

**KOOSTE SAAPUNEESTA PALAUTTEESTA JA LAADITUT
VASTINEET**

VALMISTELUVAIHE, OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

MIELIPITEET

1.1 *Mielipide 1, 20.2.2023* 2

KAAVALUONNOS

2 LAUSUNNOT 3

- 2.1 *Itä-Uudenmaan pelastuslaitos, 12.3.2024*
- 2.2 *Fingrid, 14.3.2024*
- 2.3 *Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus), 15.3.2024*
- 2.4 *Loviisan museo, 18.3.2024*
- 2.5 *Uudenmaan liitto, 18.3.2024*
- 2.6 *Kymenlaakson Sähköverkko Oy, 15.3.2024*
- 2.7 *Porvoon kaupunki, ympäristöterveydenhuolto, 18.3.2024*
- 2.8 *Porvoon museo, 13.3.2024*

3 MIELIPITEET 11

- 3.1 *Mielipide 1, 18.3.2024*
- 3.2 *Mielipide 2, 18.3.2024*

Kaavaluonnos nähtävillä 16.2.2024–18.3.2024

VALMISTELUVAIHE, OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Korttelin 132, 133 ja 134 asemakaavan muutoksen ja uuden Panimonmäen lähialueita koskevan asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 20.1.–20.2.2023. Siihen saatiin 1 mielipide.

1 MIELIPITEET

1.1 Mielipide 1, 20.2.2023	Vastine
<p>Moottoritien lähialueiden käyttö aurinkovoimalaan on periaatteessa perusteltua. Loviisan keskustan kohdalla on tällaista vapaa-aluetta jonkin verran, mutta tätäkään kaavoitus-aluetta ei voida luonnehtia pelkästään joutavuuden ja moottoritien läheisyyden kautta. Alueet sijoittuvat jokilaaksomaisemaan, luontoon, vanhan asutuksen välittömään läheisyyteen ja yhdyskuntamme tärkeälle pohjavesialueelle.</p> <p>Nyt kaavoitettaviksi otetut alueet ovat luonnon eläimistölle tärkeitä maatalousympäristön ja metsänsirpaleita toimiessaan viheryhteytenä itä-länsisuunnassa. Moottoritien alikulku onnistuu eläimistölle mm. Loviisanjoen ylittävän sillan alla ja urheilupaviljonkiin liittyvillä moottoritien alikulkupaikoilla.</p> <p>Muistutamme, että keskustan varsinaiset luonnonsuojelualueet ovat erittäin pieniä. Panimonmäen luonnonsuojelualue on 1 ha suuruisen ja Ehrensvärdirin jalopuulehto samoin hyvin pieni. Niiden täydentäminen uusilla pienialaisillakin metsiköillä on perusteltua. Taajamametsäsuunnitelmassa onkin tunnistettu alueelta lintubiotooppeja, mutta tarkemmat luontoselvitykset ovat paikallaan.</p> <p>Lisäksi muistutamme, että tehtäessä muutoksia tulee huolehtia meluntorjunnasta ja mahdollisuuksien mukaan vähentää sitä, koska Panimonmäen luonnonsuojelualue ja Panimonmäen asuinkiinteistöjen asukkaat kärsivät jatkuvasta meluhaitasta.</p> <p>Loviisajoenlaakso on maisemallisesti arvokas kokonaisuus. Toivomme, että maisemaselvitykseen liitetään aurinkovoimalasta havainnekuvat, jotka olisi otettu Panimonmäen kiinteistöjen ikkunakorkeudelta ja Panimonmäenharjulta käsin.</p> <p>Lisäksi toivomme, että kaavoituksessa kerrotaan selvästi kulkureitit, joita eri aurinkovoimala-alueille käytetään rakentamis- ja ylläpitovaiheissa.</p> <p>Lisäksi jää epäselväksi, minkälaiseen rakentamiseen kaavoitus voi johtaa, mikäli Skarta Oy vetäytyykin hankkeesta.</p>	<p>Alueesta on tehty maisemaselvitys, jossa on arvoitettu maisemaa. Kaavassa huomioidaan alueen sijainti pohjavesialueella.</p> <p>Kaava-aluetta on pienennetty ehdotusvaiheessa, ja se säilyttää luonnosvaihetta paremmin viheryhteydet.</p> <p>Luontoselvitystä on tarkennettu Gislomintien ympäristön osalta ehdotusvaiheessa.</p> <p>Valtatie on ELY-keskuksen hallinnoima. Mahdolliset aurinkopaneelit suunnataan niin, että jos äänenheijastusta tapahtuu, se tapahtuu alaviistoon. Näin niillä on todennäköisesti ennemmin melua vaimentavaa kuin sitä lisäävää vaikutusta.</p> <p>Kaavaehdotuksen materiaaliin on lisätty havainnekuvia kaava-alueesta.</p>

Kaavaluonnos nähtävillä 16.2.2024–18.3.2024

	<p>Tie- ja ajoyhteydet esitetään kaavakartassa.</p> <p>Kaavassa peltoalueen käyttöä eri toiminnoille määritetään kaavamääräyksillä ja -merkinnöillä.</p>
--	--

KAVALUONNOS

Korttelin 132, 133 ja 134 asemakaavan muutoksen ja uuden Panimonmäen lähialuetta koskevan asemakaavan luonnos oli nähtävillä 16.2.–18.3.2024, jolloin pyydettiin viranomaistahoilta lausunnot ja osallisilla oli mahdollisuus antaa mielipiteitä. Lausuntoja saatiin 8, mielipiteitä saatiin 1.

2 LAUSUNNOT

2.1 Itä-Uudenmaan pelastuslaitos, 12.3.2024	Vastine
<p>Itä-Uudenmaan pelastuslaitokselta on pyydetty lausuntoa 12.2.2024 edellä mainittuun hankkeeseen liittyen. Pelastusviranomaisen ottaa lausunnossaan kantaa hankkeen suunnitelmaan Pelastuslain (379/2011) nojalla.</p> <p>-Aurinkopaneelikentälle suunniteltava huolto- ja rakennusaikainen tiestö hyvä hyödyntää palvelemaan myös pelastuslaitoksen tarpeita, jotta pelastustoiminta on mahdollista.</p> <p>-Palon leviämistä voimala-alueen ulkopuolelta voimala-alueelle ja päin vastoin tulee rajoittaa.</p> <p>-Mahdollisen aluskasvillisuuden osalta tulisi huomioida, että se voi lisätä palon leviämisen riskiä. Palamaton alusta on suositeltavin. Palavan aluskasvillisuuden poisto tulisi huomioida riittävän laajalla alueella myös alueen ympärillä maastopalovaaran ehkäisemiseksi.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Aluskasvillisuutta tullaan rajoittamaan niittämällä palon leviämisen estämiseksi.</p>
2.2 Fingrid, 14.3.2024	Vastine
<p>Kiitämme lausuntopyynnöstä.</p> <p>Suunnittelualueella sijaitsee Fingrid Oyj:n 110 Kv voimajohto Porvoo – Ahvenkoski (2606) kuvan 1 mukaisesti. (kuva 1) 110 kV voimajohto Porvoo – Ahvenkoski (2606) voimajohto varten on lunastettu kiinteistön käyttöoikeuden supistus 60 metriä leveälle johtoalueelle (kuva 2). Johtoalue muodostuu 40 metriä leveästä johtoaukeasta ja johtoaukean molemmin puolin 10 metriä leveistä reunavyöhykkeistä. Eteläinen voimajohto on purettu pois. Rakennusrajoitusta merkitsevä rakennusraja ulottuu kuitenkin edelleen nykyisen 110 kV voimajohdon eteläpuolella 27,5 metrin etäisyydelle voimajohdon keskilinjasta ja pohjoispuolella 12,5 metrin etäisyydelle voimajohdon keskilinjasta.</p> <p>Voimajohtojen lähialueen maankäyttöä rajoittavat sekä voimajohtoalue että rakennusrajoitusalue. Uusissa voimajohdoissa nämä ovat pääsääntöisesti yhtä leveät</p>	

Kaavaluonnos nähtävillä 16.2.2024–18.3.2024

<p>katsottuna voimajohdon keskilinjasta, mutta vanhoissa johdoissa rakennusrajoitusalue saattaa olla kapeampi kuin johtoalue. Fingridillä on pitkän aikavälin tavoitteena päivittää kaikkien voimajohtojen rakennusraajat reunavyöhykkeiden ulkoreunaan. Kaavoituksessa on suositeltavaa, että voimajohtoa varten varattuna alueen osana käytetään johtoalueen kokonaisulevyyttä eikä tälle alueelle osoiteta rakennusaloja. Näin varmistetaan, että sähköturvallisuuden näkökulmasta rakennelmien, rakennusten ja voimajohdon väliin jää riittävä etäisyys.</p> <p>Asemakaavan tavoitteena on tutkia keskustan pohjoispuoleisten moottoritiehen rajautuvien peltoaukeiden monipuolisempaa käyttöä ja niiden sopivuutta aurinkoenergiatuotannon käyttöön. Aurinkovoimalat sijoitettava kantaverkon voimajohtojen johtoaukeiden ulkopuolelle. Edelleen on aurinkovoimalan sijoittamisessa huomioitava tarvittaessa voimajohdon rakennusrajoitusalue sekä maadoituspotentiaalista aiheutuva vaarajännitealue. Kaupunki on hyvissä selvittänyt voimajohdon rajoitteita rakentamiselle ja pyytänyt Fingrid risteämäläusunnan. Fingrid laati siten risteämäläusunnan asemakaavaan sisältyvästä aurinkovoimalueesta (Max Isaksson 4.2.2022 AE-2606-8-42). Asemakaavaselostuksessa on informatiivisesti tuotu esille risteämäläusunnossa esiintuotuja asioita.</p> <p>Pyydämme huolehtimaan, että Fingridin voimajohtoalue tai vähintään rakennusrajoitusalue on huomioitu poikkileikkaustietojen mukaisesti. Tulkintamme mukaan asemakaavakartalla johtoa varten varattu alueen osa vaikuttaa olevan yli 80 metriä leveä, mutta ilman paikkatietoa täsmällistä mittausta on haastava tehdä. Alueen osalla on nähtävästi Fingridin 110 kV voimajohdon lisäksi muita johtorakenteita.</p> <p>Kaavaselostuksessa sivulla 15 on kuvattu voimajohtoaluetta. ”Voimajohtojen vaatima rasitealue” ei ole oikea termi, vaan olisi hyvä käyttää edellä kuvatun mukaisesti termejä voimajohtoalue (tai johtoalue), voimajohtoaukea (tai johtoaukea) sekä rakennusrajoitusalue (lisätietoa www.fingrid.fi/kantaverkko/kunnossapito/voimajohdot/johtoalue/).</p> <p>Muistutamme kaavoituksen lähtökohdaksi seuraavista asioista, jotka on otettava huomioon suunnittelussa ja rakentamisessa voimajohdon läheisyydessä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voimajohtoalueella tai sen läheisyydessä tapahtuva toiminta ei saa ristiriidassa sähköturvallisuuden kanssa eikä toiminta voi aiheuttaa vaaraa voimajohdon käytölle ja kunnossa pysymiselle. • Voimajohtoalueelle ei voida sijoittaa rakennuksia tai rakennelmia ilman erityistä lupaa. <p>Em. rakenteet tai laitteet eivät pääsääntöisesti saa olla yli kaksi metriä korkeita. Rakennusrajoitusalue koskee maanpäällisiä ja maanalaisia rakennuksia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voimajohtoalue ei sovellu varastointiin eikä lastaukseen. • Pysäköintialueet on osoitettava mahdollisuuksien mukaan ensisijaisesti johtoalueen ulkopuolelle. Pysäköintialueen sijoittamiseen voimajohtoalueelle tulee pyytää Fingridin lupa. Mikäli Fingrid toteaa alueen pysäköintiin soveltuvaksi, toiminnan harjoittajan tulee tehdä pysäköintialueesta Fingridin kanssa yksityisoikeudellinen sopimus. • Voimajohtoalueella ja sen läheisyydessä on rajoitettu maanmuokkausta ja läjittämistä turvallisuussyistä. • Voimajohtoaukealle voidaan istuttaa ainoastaan puita tai pensaita, joiden luontainen kasvukorkeus ei ylitä 4 metriä. Myös reunavyöhykkeillä puuston kasvua rajoitetaan. 	<p>Kaavakartta tarkistetaan voimajohtoaukean merkintöjen osalta.</p> <p>Korjataan termistö voimajohtoaukean osalta.</p> <p>Merkitään tiedoksi huomioitavat asiat.</p>
--	---

Kaavaluonnos nähtävillä 16.2.2024–18.3.2024

<ul style="list-style-type: none"> • Johtoalueen maapohja ja puusto ovat maanomistajien omaisuutta. Johdon omistajalla on oikeus pitää voimajohtonsa kyseisellä alueella ja oikeus ylläpitää ja huoltaa sitä. • Teiden ja katujen suunnittelussa tulee ottaa huomioon, mitä Liikenneviraston ohjeessa "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" (2018) esitetään. • Voimajohdon rajoituksia maankäytölle käsitellään Fingridin julkaisemassa oppaassa Ohje voimajohtojen huomioon ottamiseen yleis- ja asemakaavoituksessa sekä maakäytön suunnittelussa, joka on ladattavissa Fingridin Internet-sivuilta https://www.fingrid.fi/kantaverkko/maankaytto-ja-ymparisto/voimajohtoalueidenhyodyntaminen/ohjeita-kaavoittajalle/ <p>Tässä asemakaavalausunnossa ei oteta kantaa teknisiin ratkaisuihin. Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto, myös rakentamisen suunnitelmien muuttuessa tai ratkaisun tarkentuessa. Pyydämme toimittamaan lausuntopyyntöni ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/kantaverkko/maankaytto-ja-ymparisto/luvat-ja-lausunnot tai tarvittaessa sähköpostilla risteamalausunnot@fingrid.fi.</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>
<p>2.3 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus), 15.5.2023</p>	<p>Vastine</p>
<p>Alueidenkäyttö Alueella on voimassa vuonna 2008 hyväksytty LOTES-osayleiskaava Y16. Peltoaukeat on osoitettu MA-alueeksi ja vedenottamon alue on osoitettu ET/pv-alueeksi. Alueella sijaitseva metsäinen kumpare on osoitettu luonnonsuojelualueeksi (SL). Lisäksi alueella on lähivirkistyskortteleita (VL) ja suojaviheralueita (EV). Kaksi kivitolppaa on osoitettu arvokkaiksi rakennelmiksi (S). Kaavaratkaisu on aurinkovoimakenttien osalta voimassa olevan osayleiskaavan vastainen. Kaavassa on tehty yleiskaavallinen tarkastelu (MRL 42 §). Kulttuuriympäristön ja maiseman osalta maiseman todetaan säilyvän avoimena. Alueelta on myös laadittu maisemaselvitys (WSP, 21.6.2023), minkä perusteella aurinkovoimalan alueet on valittu. ELY-keskus katsoo, että kaavaratkaisu on tältä osin perusteltu ja valitut paikat ovat selvityksen mukaiset.</p> <p>Kaavakartta ja -merkinnät Kaavakartan merkintöjä on syytä tarkentaa. Aurinkovoimakenttien sijaintia on hankala hahmottaa, koska osa-alerajaus menee toisinaan päällekkäin voimalinjojen alerajauksen kanssa ja toisinaan se puuttuu korttelialueiden rajojen osalta. Asemakaava-alueen rajaus puuttuu, mikä tulee myös korjata. Pohjavesialuetta ei ole merkitty alerajauksella kaavakarttaan. Asia on syytä korjata. Johtoalueelle sijoittuva kuusenkasvatusalueen määräystä on syytä täydentää määrämällä puuston enimmäiskorkeus. Lisäksi aluetta ei tulisi sijoittaa suoraan voimajohtojen alle. Voimajohtojen omistajien näkemykset tulee huomioida. UUELY/3257/2024 2/4</p> <p>Liikenne Kaavan valmistelussa tulee liikenteen osalta erityisesti huomioida Valtatie 7:n läheisyys. Kaava-alueen suunnittelu ei saa heikentää valtatie toimivuutta ja turvallisuutta. Kaava-alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös mahdolliset liikennehankkeet Valtatie 7:n alueella. Nyt esitetyssä kaava-aineistosta puuttuu tarkempi kaava-alueen rajaus. Liikennevastuualue edellyttää, että kaava-alue tulee rajautua maantialeueen ulkopuolelle ja siinä tulee huomioida valtatie suoja-alueet.</p>	<p>Kaavakartan merkintöjä tarkennetaan aurinkovoimakenttien, pohjavesialuemerkinnän ja kaava-alueen rajauksen osalta.</p> <p>Johtoalueelle sijoittuvasta kuusenkasvatusalueesta on luovuttu kaava-alueen pienennyttyä.</p> <p>Kaava-alue rajautuu maantialeueen ulkopuolelle ja siinä huomioidaan valtatie suoja-alueet.</p>

Kaavaluonnos nähtävillä 16.2.2024–18.3.2024

Aurinkopaneelit tulee sijoittaa alueelle niin, etteivät ne aiheuta heijastusvaikutusta valtatie suuntaan. Lisäksi tulee huomioida, että rakentamisen aikainen liikenne sekä myöhemmin huoltoliikenne tulee järjestää katuverkon kautta.

Sulfaatti- ja pilaantuneet maat

Kaava-aineistossa on tunnistettu mahdollisuus sulfaattimaiden esiintymiseen ja esitetty toimintatapoja niitä havaittaessa. Erillisille määräyksille ei ole tarvetta. Kaava-alueella ei ole merkittäviä PIMA-kohteita, eikä alueen läheisyydessä ole tiedossa kohteita, joilla olisi vaikutusta kaavoitettavalle alueelle. Mainitusta johtuen määräyksistä tulee poistaa maaperän pilaantuneisuutta koskeva määräys: ”Jos maaperän pilaantuneisuutta havaitaan rakennustöiden yhteydessä, siitä on ilmoitettava välittömästi Loviisan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.”

Luonnonsuojelu

Kaavaluonnoksessa on huomioitu melko hyvin alueen luonnonarvot, esimerkiksi MA-1-alueita kiertävien suojaviheralueiden ansiosta. Kaava-alueelle vaikuttaa jäävän riittävästi ekologisia käytäviä, jotka mahdollistavat eläinlajiston kulkemisen. Kaavaluonnoksen luontovaikutuksia ei kuitenkaan voi kaikilta osin arvioida esitetyn materiaalin valossa. Selostuksesta ei käy ilmi mille alueelle aurinkovoimapaneeleita ollaan asentamassa ja miten paljon. Materiaalista ei selviä, pitääkö esimerkiksi kaava-alueen eteläpuolella olevaa puustoa hakata, jotta paneelit eivät jää varjoon. Kaavaselostuksessa tulee tarkentaa mihin Gislomintien itäpuolelle ET-alueelle merkityn luo-alueen rajaus perustuu. Kyseiseltä luo-alueelta puuttuvat kaavamääräykset, joiden myötä alueen rajauksen perusteena olevat luonnonarvot voidaan turvata. Kaavaselostuksen sivulla 31, kohdassa *Luonto* on viittauksia vanhan luonnonsuojelulain pykäliin. Mainitun kohdan ensimmäisen kappaleen viimeinen virke tulee muuttaa uuden luonnonsuojelulain (9/2023) mukaiseksi muotoon: ”Alueella sovelletaan luonnonsuojelulakia (43 § 2, 47 §).” UUDELY/3257/2024 ¾

Tulva ja hulevedet

Kaava-alueen koillisosan peltoalue on osittain Loviisanjoen tulva-alueita. Aurinkosähkölaitteiston kastuessaan vaurioituvat tai vahinkoa taikka vaaraa aiheuttavat laiteosat ja rakenteet tulee sijoittaa korkeustason N2000 +4,1 metriä yläpuolelle. Hulevesillä ei ole erityistä viivytystarvetta, koska meri on verraten lähellä, mutta kaavamääräyksiin on syytä lisätä velvoite alueen rakentamisen aikaisten työmaavesien käsittelystä ennen johtamista Loviisanjokeen joen vedenlaadun turvaamiseksi. Tämä voidaan myös varmistaa edellyttämällä hule- ja työmaavesien hallintasuunnitelmaa rakentamisen lupavaiheessa. Myös happamien sulfaattimaiden esiintymisen mahdollisuus on huomioitava rakentamisen suunnittelussa.

Pohjavesi

Kaava-alue sijaitsee Panimonmäen vedenhankintaa varten tärkeällä 1- luokan pohjavesialueella. Kaava-alueella sijaitsee käytössä oleva vedenottamo. Pohjavesialueella ei sallita pohjaveden laatua tai määrää vaarantavia toimenpiteitä. Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto sekä vesilain säädökset hankkeiden luvanvaraisuudesta.

Kaava-alueen läpi pohjois-eteläsuunnassa kulkevan harjurakenteen itä- ja länsipuolella maaperä on suurelta osin savea, jonka alapuolella on hyvin vettä johtavia maakerroksia. Savikkoalueilla pohjavesi saattaa olla paineellista. Ennen rakentamista tulee luotettavasti selvittää pohjaveden pinnankorkeus ja paineellisuus sekä savikkoalueilla savikerroksen paksuus. Rakentamista ja aurinkopaneelien perustuksia ei saa ulottaa pohjavedenpinnan alapuolelle. Rakentaessa tai

Aurinkopaneelit asennetaan niin, ettei heijastusvaikutusta synny valtatie suuntaan. Rakentamisen aikainen liikenne ja myöhemmin huoltoliikenne järjestetään katuverkon kautta.

Määräyksistä poistetaan pima:a koskeva määräys.

Materiaalia on täydennetty, jotta paneelientien sijainti havainnollistuu. Luontoselvitystä on täsmennetty Gislomintien ympäristön osalta ja tämän perusteella luovuttu luomerkinnästä. Kaava-alueen eteläpuolen puusto säilyy.

Kohdan Luonto luonnonsuojelulakipykälä korjataan uuden (9/2023) luonnonsuojelulain mukaiseksi.

Osin tulvariskistä johtuen kaava-alueita on pienennetty. Lisätään kaavamääräyksiin: *Hulevesien hallintaan liittyen tulee laatia suunnitelma sammutusvesien johtamisesta siten, ettei niistä aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa.*

Lisätään kaavamääräyksiin: *Edellytetään hule- ja työmaavesien hallintasuunnitelmaa*

Kaavaluonnos nähtävillä 16.2.2024–18.3.2024

<p>perustuksia tehtäessä ei tule puhkaista savikerrosta. Rakentaminen, ojitukset ja maankaivu on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai muutoksia pohjaveden korkeuteen. Rakentamisen seurauksena ei saa aiheuttaa haitallista pohjaveden purkautumista. Kaavamääräyksiin tulee lisätä hulevesien hallintaan liittyen suunnitelma sammutusvesien johtamisesta siten, ettei niistä aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa.</p> <p>Öljysäiliöitä koskevaa kaavamääräystä tulee muuttaa siten, että mahdolliset öljysäiliöt tulee sijoittaa suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus. Rakennettavat muuntamot on varustettava öljynkeruukaukalolla tai vastaavalla rakenteella, jolla voidaan vahinkotilanteessa estää öljyn valuminen maaperään.</p> <p>Maisema Maiseman osalta suunnittelualue sijoittuu moottoritien ja kaupunkirakenteen väliin. Se on maisemakuvaltaan rakeista, minkä lisäksi siellä on myös maisemavaurioita. Maisemaselvityksen (WSP, 2023) perusteella suunnittelualueelle on jätetty avoimia peltoalueita, mikä osaltaan säilyttää maiseman ominaispiirteitä. Aurinkokenttien aluerajaukset tulee osoittaa selkeämmin, jotta niiden vaikutusta maiseman ominaispiirteisiin voidaan arvioida tarkemmin.</p>	<p><i>rakennuslupavaiheessa. ja: Happamien sulfaattimaiden esiintymisen mahdollisuus on huomioitava rakentamisen suunnittelussa.</i></p> <p>Kaavamääräyksiä ja -selostusta täydennetään pohjavedentason selvittämisen ja sen päälle tulevan rakentamisen osalta.</p> <p>Öljysäiliöitä koskeva määräys muutetaan muotoon: <i>Mahdolliset öljysäiliöt tulee sijoittaa suoja-altaaseen joko katoksen alle tai rakennuksen sisätiloihin. Suoja-altaan tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan lämmitysöljyn tilavuus. Rakennettavat muuntamot on varustettava öljynkeruukaukalolla tai vastaavalla rakenteella, jolla voidaan vahinkotilanteessa estää öljyn valuminen maaperään.</i></p> <p>Kaava-aluetta on pienennetty osin maisemallisten tekijöiden perusteella.</p>
<p>2.4 Loviisan museo, 18.3.2024</p>	<p>Vastine</p>
<p>Lähtemämme asemakaavan muutosehdotuksessa esitetään, että kahdelle Loviisan keskustan pohjoispuolella sijaitsevalle peltoalueelle tulisi energihuollon alue. Loviisan kaupungin museo on tätä lausuntoa varten selvittänyt näiden peltoalueiden käyttöä historiallisesta kartta-aineistosta ja ottaa tämän aineiston perusteella kantaa alueen arkeologiseen arvoon. Tässä lausunnossa ei oteta kantaa maisemallisiin arvoihin.</p> <p>1600-luvulla niittyä</p>	<p>Merkittää tiedoksi. Loviisan museo ja Porvoon museo ovat tehneet yhteisen maastokäynnin toukokuussa 2024, löydöksiä ei löytynyt.</p>

Kaavaluonnos nähtävillä 16.2.2024–18.3.2024

<p>Ensimmäinen kartta alueelta on vuodelta 1690.(1) Silloin alueen omistaja on Degerbyn kartano, jonka pääpiste ja viljelysmaat ovat nykyisen kaupungin keskusta-alueella. Degerbyn kartanon torppari on viljellyt maata nykyisen Uudenkaupungin ja vanhan tiellisuusalueen kohdalla. Panimomäen harjun länsipuolella olevaa nykyinen pelto sen sijaan muodostaa 1690 kartassa kolme erillistä niittyä: Antbyn metsäniitty, Länsiniitty sekä torpparin niitty. Harjun itäpuolella on niitty nimeltä ”Sly ängen”. Sen pohjoisosaan on merkattu pieniä talosymboleja, joiden tulkinta on epävarmaa, koska varsinaisen rakennuskannan sijainti niityillä on hyvin epätyypillistä. Emme kuitenkaan tiedä tarkalleen missä Degerbyn kylän talot sijaitsi ennen kartanon perustamista 1600-luvun alussa.</p> <p>1700-luvulla linnoituksen laidunmaata 1700-luvulta on useampi kartta alueelta. Esimerkiksi vuoden 1785 kartassa harjun länsipuolella oleva nykyinen pelto on nimeltä Länsihaka, ja harjun itäpuolella löytyy puolestaan Itähaka, ja sen eteläosassa Linnoitushaka.(2) Kyseessä olevat peltoalueet on ilmeisesti käytetty Loviisan linnoituksen hevosten ja kaupungin karjan laidunmaana ja/tai heinänottoon. Vuonna 1745 perustettu Loviisan kaupunki rajautui kuitenkin kyseessä olevien peltoalueiden eteläpuolelle. Vuonna 1751 linnoitustyömaalla kaivettiin maavalleja ja vallihautoja Loviisan linnoituksen pohjoisosassa.3 Työmaa sijaitsi suhteellisen lähellä sitä peltoa johon nyt on tulossa kaavamuutos, mutta museoviraston rajauksessa Loviisan maalinnoituksen muinaisjäänneksen raja kulkee Loviisan raviradan etelärajaa pitkin, eli nykyinen pelto ei lasketa muinaisjäännealueeksi.</p> <p>Loppupäätelmät Alueelta ei ole ennestään tunnettuja muinaisjäänneksiä, joka estäisi kaavamuutosta. Karttaselvityksen myötä varmistui se kuva, että alueella on ollut toimintaa historiallisella ajalla, mutta toiminta on ollut sen verran vähäistä, (niitty- tai laidunmaa) että voi olla epätodennäköistä, että siellä on säilynyt arkeologisia rakenteita. Tämän takia varsinaista inventointia ei näillä tiedoilla ole syytä vaatia. Arkeologinen peltopuiminta tai metallinilmaisoin käyttö arkeologin valvonnassa voisi kuitenkin olla museolle kiinnostavaa ennen työmaan aloittamista, ottaen huomioon läheisyys linnoitukseen ja Degerbyn asutukseen.</p> <p>(1) Maanmittaushallituksen uudistusarkisto. MHA U Uudistuskartat ja -asiakirjat. B UUDENMAAN LÄÄNI. Pernaja. B36:1/1-8 Antinkylä / Antby; Karta jämte beskrifning öfver Mertlax fjerding, innefattande Antby, Degerby, Fantsnäs, Köpbacka och Räfsby byar (1690-1690). Tiedosto 3. Kansallisarkisto. Ks. https://astia.narc.fi/uusiastia/viewer/?fileId=4590540056&aineistoid=2529958833</p> <p>(2) Kaupunkikartat (kokoelma). Ijc* Loviisan kartat. Loviisa Ijc* 3/- - Geometrisk Charta öfver Lovisa Stads Hustomter, Kryddgårdar och Åkrar samt Intransporterade Hagor med Kjärru upodlingar uti Kymmene härad... (--). Tiedosto 1. Kansallisarkisto. Ks. https://astia.narc.fi/uusiastia/viewer/?fileId=6180264031&aineistoid=1655988143</p>	
<p>2.5 Uudenmaan liitto, 18.3.2024</p>	
<p>Uusimaa tavoittelee hiilineutraaliutta vuoteen 2030 mennessä. Yleisesti ottaen aurinkoenergian tuotannon edistäminen on kannatettavaa ja maakunnan</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>

Kaavaluonnos nähtävillä 16.2.2024–18.3.2024

<p>tavoitteiden mukaista. Asemakaavaluonnos toteuttaa maakuntakaavan yleistä suunnittelumääräystä, jonka mukaan ilmaston kannalta kestävään energiajärjestelmään siirtymistä on edistettävä ja yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on edistettävä uusiutuvan energian tuotantoa. Edelleen suunnittelualue sijoittuu Loviisan keskustan pohjois- ja luoteispuolelle, maakuntakaavan yleisten suunnittelumääräysten mukaisesti olemassa olevan yhdyskuntarakenteen läheisyyteen.</p> <p>Suunnittelualue on osa maakuntakaavassa osoitettua laajaa kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeää aluetta. Myös alueen asemakaavoitusta ohjaavassa osayleiskaavassa alue on osoitettu laajasti merkinnällä Maisemallisesti arvokas pelloalue. Osayleiskaavamerkintää koskevassa kaavamääräyksessä todetaan: ”Maakunnallisesti arvokas maisema-alue, jonka säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää.” Asemakaavan suunnittelun tueksi on alueelta laadittu maisemaselvitys. Sen mukaan alueella sijaitsee jo valmiiksi maiseman luonnetta muuttaneita elementtejä, kuten moottoritie meluvallineen, voimalinja ja suurkaupan alue. Maisemaselvityksen mukaan moottoritien eteläpuoleiset alueet sopivat muutosten kohteeksi. Kaavaluonnoksessa aurinkovoimaloiden alue on rajattu selvityksessä soveltuvaksi todetuille alueille. Kaavamateriaaliin ei sisälly havainnekuvia.</p> <p>Uudenmaan liitto toteaa, että maakuntakaava korostaa sekä kestävään energiajärjestelmään siirtymisen että kulttuuriympäristö- ja maisema-arvojen vaalimisen tärkeyttä. Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeän alueen ominaisuusmerkintä ei lähtökohtaisesti poissulje aurinkoenergiaa, mutta aluetta kehitettäessä on otettava huomioon maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön arvot. Hankkeiden toteuttaminen maakunnallisesti arvokkaalle alueelle vaatii aina tapauskohtaista harkintaa ja yhteensovittamista paikallisiin olosuhteisiin.</p> <p>Lausunnoilla olevan kaavaluonnoksen osalta huomioitavaksi tulevat uusiutuvan energian tuotantotavoitteet sekä toisaalta aurinkovoima-alueen sijainti moottoritien varrella ja olevan kaupunkirakenteen yhteydessä, laadittu maisemaselvitys suosituksineen sekä arvokkaan maisema-alueen laajuus ja sen arvokkaat ominaispiirteet. Näiden tekijöiden pohjalta Uudenmaan liitto katsoo, että aurinkoenergian tuotanto kyseisellä sijainnilla ei kokonaisuutena katsottuna merkittävästi heikennä maakuntakaavassa osoitetun kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeän alueen arvoja. Havainnekuvien tai muiden näkymätarkastelujen laatiminen auttaisi hahmottamaan maakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen kohdistuvia vaikutuksia paremmin, ja niiden perusteella ehdotusvaiheen asemakaavaratkaisua sekä hankkeen toteutussuunnittelua voisi mahdollisesti vielä tarkentaa.</p> <p>Jatkosuunnittelussa erityistä huomiota tulee kiinnittää myös alueen sijaintiin pohjavesialueella, kuten selostuksessa on todettukin. Loviisan alueella vireillä olevien lukuisten aurinkoenergiahankkeiden takia myös niistä mahdollisesti aiheutuvat yhteisvaikutukset tulee ottaa huomioon.</p> <p>Lisäksi kaavaselostuksessa maakuntakaavan kuvausta (kpl 3.2) on tarpeen tarkentaa siten, että alue on osoitettu maakuntakaavassa myös pohjavesialueena ja alueen läpi on osoitettu kulkevaksi yhdysrata.</p>	<p>Materiaalia on täydennetty, jotta paneelienttien sijainti havainnollistuu.</p> <p>Täydennetään kaavaselostuksen kuvausta maakuntakaavasta.</p>
---	---

Kaavaluonnos nähtävillä 16.2.2024–18.3.2024

<p>2.6 Kymenlaakson Sähköverkko Oy, 15.3.2024</p> <p>Kymenlaakson Sähköverkko Oy:llä ei ole huomauttamista, mikäli seuraavat ehdot huomioidaan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tilaaja vastaa rakentamisen aiheuttamista mahdollisista johtojen siirtokustannuksista. 2. Sähköverkkoon kuuluvien johtojen ja laitteiden sijoittamista varten varataan riittävät tilat. Huomioidaan nykyiset sähköjohdot alueella. 20 kV johdoista verkkokartta liitteenä. 3. Nykyinen Panimonmäen sähköasemamme on huomioitu ET-merkinnällä kaavassa. Sähköasemaa on kuitenkin tulevaisuudessa mahdollisesti tarve laajentaa, jotta saadaan tulevat aurinkovoimakohteet liitettyä verkkoon sekä voidaan vastata tuleviin tehonkasvutavoitteisiin alueella. Tämän takia pyydämme, että ET-aluetta laajennetaan nykyisestä alueesta pohjoiseen, tiehen saakka. Kyseisellä alueella on tällä hetkellä meidän ilmajohtoterotinasemamme, joka tullaan purkamaan, mikäli sähköasema laajennus toteutuu. 	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>ET-aluetta laajennetaan pohjoiseen, jotta voidaan varautua tuleviin tehonkasvutavoitteisiin.</p>
<p>2.7 Porvoon kaupunki, ympäristöterveydenhuolto, 18.3.2024</p> <p>Suunnittelualan sijoittuminen tärkeälle pohjavesialueelle on pääosin otettu huomioon asemakaavaluonnoksessa. Kaavamääräykset ovat kuitenkin aika yleisluonteisia liittyen pohjaveden määrään ja laatuun. Asemakaavan yleisiin määräyksiin on syytä lisätä tarkemmin selostuksessa eri toiminnoista tunnistettujen riskien ennaltaehkäiseminen pohjavesialueella. Tällaisia ovat esimerkiksi sulfidipitoisten maiden huomioon ottaminen rakentamisessa sekä tarkemmat määräykset hulevesien hallinnasta, koska peltoalueet on mainittu tulvariskialueiksi. Kaavaselostuksessa mainitaan myös, että aurinkovoimalat aidataan turvallisuussyistä, ja tätä voitaisiin edellyttää myös kaavamääräyksissä.</p>	<p>Hule- ja pohjavesimääräyksiä täydennetään (kohta 2.3). Aurinkovoimala-alueen rajausta on muutettu ehdotusvaiheessa, eikä se ulotu lähelle Loviisanjokea ja tulvariskialuetta.</p> <p>Kaavamääräyksiin lisätään maininta aitaamisesta.</p>
<p>2.8 Porvoon museo, 13.3.2024</p> <p>Kaava-alue sijaitsee Loviisan keskustan pohjois- ja luoteispuolella Itätullin ja Uudenkaupungin kaupunginosissa, Panimonmäen itä- ja länsipuolella. Aluetta rajaavat idässä Loviisanjoki ja ravirata, etelässä Uudenkaupungin asutus ja Vanha teollisuusalue ja pohjoisessa moottoritie. Asemakaavan tavoitteena on tutkia moottoritiehen rajautuvien peltoalueiden sopivuutta aurinkoenergiantuottoon.</p> <p>Asemakaava-alue on suurelta osaltaan vanhaa peltoa. Alueella sijaitsevat vedenottamon kaksi rakennusta ja vuonna 2007 valmistunut uskonnollisen yhteisön rakennus. Kaava-alue kuuluu Loviisanjoen ja -harjun maakunnallisesti merkittävään kulttuurimaisemaan. Peltoalueet on merkitty alueen osayleiskaavaan MA-merkinnällä eli maisemallisesti avokkaiksi peltoalueiksi, joiden säilyminen avoimena ja viljelykäytössä on maisemakuvan kannalta tärkeää. Asemakaavaa varten on laadittu maisemaselvitys. Moottoritie on muuttanut alueen kulttuurimaiseman luonnetta. Tie ja meluvallit katkaisevat pitkät näkymät pohjoisesta kaupunkiin päin. Myös moottoritien tuntumassa oleva suurkauppa-alue on maisemahäiriö. Herkkyystarkastelussa moottoritien eteläpuolen peltoalueet on jaettu maiseman</p>	

Kaavaluonnos nähtävillä 16.2.2024–18.3.2024

<p>muutoksen sietokyvyn mukaan vyöhykkeisiin. Selvityksessä kuvataan aurinkopaneelit mataliksi rakennuksiksi, joiden merkitys maisemassa kohdistuu lähialueille ei niinkään kaukomaisemaan. Selvityksen mukaan toiminta sopii parhaiten läntiselle kaava-alueelle suurkaupan liikerakennusten tuntumaan, sillä alueella vaikuttaa jo useita maisemahäiriöitä. Selvityksen mukaan myös itäreunan peltoalueet sopivat muutosten kohteeksi.</p> <p>Kaava-kartalle tulee tarkemmin merkitä aurinkopuiston sijoittuminen peltoalueille. Ilman tarkkaa aluerajausta on vaikea ottaa kantaa puiston vaikutuksiin kulttuurimaisemaan. Yleisesti Porvoon museo katsoo, että läntisen osan maisema kestää aurinkopuiston sijoittumisen paremmin kuin itäosa, josta avautuu pellon yli kaupunkiin päin maisemaselvityksen mukainen merkittävä näkymä. Maiseman avoimena säilymisen kannalta kuusenkasvatusalueelle tulisi määritellä puuston maksimikorkeus.</p> <p>Porvoon museo ei lähtökohtaisesti pidä kattavaa arkeologista inventointia kaava-alueella tarpeellisena. Loviisanjoen puoleinen alue on varsin matalaa maastoa ja sijainnut veden alla pitkään. Toki rantavedessäkin on voinut olla rakenteita, mutta näiden löytäminen inventoimalla on vaikeaa. Mäen länsipuolinen pelto on korkeampaa maastoa, joka on ollut viljelyksessä 1900-luvun ajan. Panimonmäellä maanotto ja radan rakentaminen ovat muokanneet maanpintaa.</p> <p>Loviisan museolta havaittiin kuitenkin 1600-luvun karttaan merkitty rakennus kaava-alueella nykyisessä pellossa. Voi olla, että peltoviljely on tuhonnut kaikki jäänteet asutuksesta, mutta tämä ei ole varmaa. Joskus pellon muokkauskerroksen alla säilyy rakenteita, maakerroksia ja löytöjä. Asumuksen paikkaa voisi yrittää osana kaavan selvityksiä käydä paikantamassa pellon ollessa kesannolla tai juuri muokattuna. Selvitys voitaisiin mahdollisesti toteuttaa museon toimesta kevään aikana, jos pelto ei ole viljelyksessä.</p>	<p>Aurinkopuiston rajausta lisätään kaava-alueelle.</p> <p>Maan käytöstä aurinkovoimalana itäisellä osalla luovutaan. Alue säilyy viljelyskäytössä.</p> <p>Loviisan museo ja Porvoon museo ovat tehneet yhteisen maastokäynnin toukokuussa 2024, löydöksiä ei löytynyt. (kohta 2.4)</p>
---	---

Kaavaluonnos nähtävillä 16.2.2024–18.3.2024

3 MIELIPITEET

3.1 <i>Mielipide 1, 18.3.2023</i>	<i>Vastine</i>
<p>Mielipiteemme kohdistuu vain omalle lähialueellemme, omaan maisemaamme. Se on jokilaaksomaisema ja lähiluontomme. Panimonmäki on vanhaa asutusta. Kaikki rakennuksemme, puustomme ja peltomme ovat vanhoja.</p> <p>Panimonmäen kortteliin on viimeisen 120 vuoden aikana rakennettu yksi (1) uudisrakennus. Vanhan asutuksen välittömään läheisyyteen on perustettu pieni, yhden (1) hehtaarin Panimonmäen luonnonsuojelualue. Loviisan vanhimmat männyt saivat siinä suojelun, kun Suomi täytti 100 vuotta.</p> <p>Harjumuodostelmastamme kertyy edelleen 2/3 loviisalaisten talousvedestä. Senkään suojaamista ei koskaan voi sivuuttaa Panimonmäen alueen suunnittelussa.</p> <p>Kaavaluonnoksen oheismateriaaliksi on tuotettu maisema- ja luontoselvitykset. Tähän mennessä luonto- ja maisemaselvityksissä on noussut esiin meille Panimonmäen asukkaina tuttuja luonto- ja maisema-arvoja.</p> <p>Kaavoitettaviksi otetut alueet ovat luonnon eläimistölle tärkeitä kaupunki- ja maaseutu-, maatalousympäristön siirtymäalueena, ns. vaihettumisvyöhykkeenä. Juuri siksi ne ovat arvokkaita, eivät arvottomia.</p> <p>Metsänsirpaleet toimivat tällä alueella kuin helmet ketjussa, viheryhteytenä itälänsisuunnassa. Moottoritien alikulku onnistuu eläimistölle joten kuten mm. Loviisanjoen ylittävän sillan alla ja urheilupaviljonkiin liittyvillä moottoritien alikulkupaikoilla. Lisää aitoja ja aidattavaa aurinkovoimala-alueita ei tähän harjun itäpuoliseen ympäristöön tarvita katkomaan näitä heiveröisiä viheryhteyksiä.</p> <p>Muistutamme edelleen, että kaikki Loviisan keskusta-alueen varsinaiset luonnonsuojelualueet ovat erittäin pieniä. Panimonmäen luonnonsuojelualue on 1 ha suuruinen ja Ehrensivän jalopuulehto samoin hyvin pieni. Niiden täydentäminen uusilla pienialaisillakin suojelumetsiköillä olisi erittäin perusteltua. Kommentoitavana olleessa taajamametsäsuunnitelmassa, joka nyt on jossain kummallisessa stand-by-tilassa, onkin tältäkin kaavoitusalueelta tunnistettuja lintubiotooppeja, ja ympäristön tarkemmat luontoselvitykset olisivat enemmän toivottavia ja paikallaan. Loviisajoen laakso on maisemallisesti arvokas kokonaisuus. Maisemaselvityksessä todetaan, että näkymät peltojen yli pitkin laaksoa olisi jo menetetty. Tämähän ei pidä paikkaansa. Panimonmäen kiinteistöistä ja Panimonmäen luonnonsuojelualueelta jokilaakson peltomaisema on nautittavissa päivittäin ja haluamme sen myös sellaisena pysyvän.</p> <p>EKI-lautakunnan 25.01.2024 kokouksessa §13 kaavaluonnoksesta jätetty Onerva Arlinin eriyvä mielipide on sellainen, johon voimme suurelta osin yhtyä. Ainakin harjumuodostelman itäpuoliseen peltoalueeseen on tarpeetonta kaavamutoksella puuttua. Se voidaan myös helposti rajata kokonaan pois tämän asemakaavamuutoksen piiristä.</p> <p>Moottoritien ja raviradan välinen peltoalue on jo kaavoitettu osana Hagalundin asemakaavaa, ja tuo kaava on loviisalaisittain erittäin tuore. Maisema-arvot eivät ole tässä välissä muuttuneet mihinkään.</p>	<p>Määräyksiä pohjaveden suojelemiseksi on edelleen tarkennettu.</p> <p>Kaava-alueita on pienennetty ehdotusvaiheessa, ja se säilyttää luonnosvaihetta paremmin viheryhteydet.</p> <p>Alueesta on tehty luontoselvitys ja Gislomintien pientareiden osalta sitä on täydennetty, kaavamerkintöjä on täydennetty näihin perustuen.</p>

Kaavaluonnos nähtävillä 16.2.2024–18.3.2024

<p>Vesilaitoksemme sijoittuminen ja pohjaveden suoja-alueet on niin ikään otettava vakavasti.</p> <p>Kaavaluonnosta perustellaan yhdyskuntarakenteen tiivistämistarpeella. Mikä se tarve tässä on?</p> <p>Meluntorjunta oli aiemmassa mielipiteessämme toiveemme kaavoitukselle, mutta siihen kaavoitusluonnos ei ole tuonut mitään parannusta. Panimonmäen luonnonsuojelualue ja Panimonmäen asuinkiinteistöjen asukkaat kärsivät jatkuvasta meluhaitasta. Melu kantautuu Kappelinpuistoon asti.</p>	<p>Aurinkovoimalat pyritään sijoittamaan taajamien lähetyville ja toisaalta voimajohtojen lähelle.</p> <p>Meluongelma on tunnistettu. Moottoritie on ELY:n hallinnoima, eikä kaavassa voi esittää toimenpiteitä valtatie turva-alueelle.</p> <p>Mahdolliset aurinkopaneelit suunnataan siten, että ne heijastavat ääntä alaspäin. Tällä voi olla ääntä torjuvaa vaikutusta, vaikkakin melu tulee kulkeutumaan pääosin niiden yläpuolelta kaupunkiin päin.</p>
<p>3.2 Mielipide 2</p>	<p>Vastine</p>
<p>Panimonmäen harjun ja Loviisanjoen väliseltä peltoalueelta tulee poistaa en-3-merkintä.</p> <p>Yhdistys ei pidä suotavana aurinkopaneelien pystyttämistä tälle peltoalueelle.</p> <p>Maisemallisesti arvokas peltoalue on moottoritien katkaisema, mutta edelleen sillä on tärkeä merkitys Loviisalle. Kyseisen pellon kohdalta puuttuu osa meluseinäelementeistä ja ohikulkijoille avautuu hetkeksi näkymä kaupungin suuntaan, Ravipaviljonki, kirkko ja osa Loviisan siluettia.</p> <p>Aurinkopaneelikenttä häiritsisi tätä näkymää ja vanhan pikkukaupungin havaitsemista.</p> <p>Moottoritien meluntorjuntaa täydennettäessä toteutettakoon se Panimonmäen harjun ja Loviisajoen välillä läpinäkyvillä ratkaisuilla.</p> <p>Lisäksi moottoritien eteläpuolinen itä-länsisuuntainen viheryhteys kaventuisi monilta nisäkkäiltä, varsinkin jos paneelikenttä aidattaisiin.</p>	<p>Kaava-aluetta on pienennetty osin maisemallisten tekijöiden perusteella.</p> <p>Aurinkovoimala tulee aidata turvallisuusnäkökulman johdosta. Alue on kierrettävissä. Myös moottoritien ja aurinkovoimalan väliin jää leveä yhteys.</p>